

Dolní Podluží

Jiřetín pod Jedlovou

Horní Podluží

PERMONÍK

Založen 1993

NOVINY PRO OBČANY A CHALUPÁŘE DOLNÍHO PODLUŽÍ, JIŘETÍNA POD JEDLOVOU A HORNÍHO PODLUŽÍ

Číslo 229 • ročník XX

DUBEN 2012

Cena dotovaná 4 Kč

Příští Permoník vyjde v pátek 4. května

OZNÁMENÍ

■ Ordinace MUDr. L. Martinkové bude ve dnech **10.–13. 4. 2012 UZAVŘENA**. Zastupující lékařka pro akutní stavy – MUDr. Marie Mašková ve své ordinaci ve Varnsdorfu, Ediso- nova ul., tel. do ordinace 412 372 996.

OÚ JIŘETÍN P/J

■ SVOZ tříděného odpadu **9. 4. – 23. 4. – 7. 5. 2012**

Šíření poplašné zprávy

JIŘETÍN p/J – Protože se Jiřetínem a okolními obcemi opět šířila poplašná zpráva týkající se údajného sestěhování desítek nepřizpůsobivých občanů do objektů bývalého ředitelství státních statků čp. 228, pozvali jsme na radnici (po přeepsání objektů na katastru nemovitostí) nového majitele. Tím je pan Pavel Janda z Varnsdorfu, který areál bývalé manufaktury získal v opakovaném 2. kole dražby (v 1. kole o něj nikdo neprojevil zájem). Nový majitel, který s největší pravděpodobností zakoupením areál zachránil „za pět minut dvanáct“ před úplnou zkázou, nám podrobně vysvětlil záměry a zanechal ke zveřejnění následující prohlášení:

Vážený pane starosto,

sděluji Vám svůj záměr využití areálu bývalé c.k. výsadní manufaktury Anton Munzberg a synové v Jiřetíně pod Jedlovou v č.p. 228 :

Obytný dům bude zbaven pozdějších vnitřních vestavěb příček a bude určen pro mé soukromé účely k bydlení.

Menší přístavba k domu č.p.228 o 3 místnostech bude upravena jako byt správce areálu, který se bude starat o zeleň a bude areál hlídat.

Pro budovy manufaktury využití nemám. V pozdější době mohou posloužit jako skladové prostory. Prvotně však budou opraveny střešy, vyměněna okna a bude proveden nový nátěr budov manufaktury. Park bude zbaven nálet dřevin a bude osázen ušlechtilými dřevinami a keři dle původního záměru .

Tomuto záměru bude předcházet zajištění celého areálu, oprava střeš, výměna oken a vnitřních dveří dle původních a mnoho jiných dílčích oprav.

Celní budova je historicky hodnotná empírová stavba rezidenčních vil výsadních továrníků z počátku 19.stol. Nepostrádá aristokratickou okázalost a monumentalitu tehdy módního empíru. Je srovnatelná s obdobně pojatými komplexy obytných budov a manufaktur Hanisch, Frolich a Stolle ve Varnsdorfu. Celý areál přes svoji sešlost a částečnou zchátralost má svoji vypovídající hodnotu.

O to víc jsem smutný, že ačkoliv mě nikdo osobně neoslovil a nezeptá se na účel využití, rozsěvá zást a nepravdy spojené s využitím tohoto hodnotného hist. areálu a špiní moji poctivou snahu záchranu.

ve Varnsdorfu 13.2.2012

Pavel Janda

Dětem pro radost

DOLNÍ PODLUŽÍ – V sobotu 17. března se uskutečnil v pořadí již 3. dětský maskární bál pro malé kamarády z Dolního Podluží. Díky laskavému přístupu nových majitelů restaurace U Pomníku manželů Kuzmových, mohli jsme v jejich restauraci přivítat více jak 30 dětí, se kterými jsme prožili příjemné sobotní odpoledne. Jak je již našim zvykem, připravili jsme pro ně chvíle plné zábavy a také sladkých dobrot. Byly připraveny soutěže pro malé i větší děti, které se do nich okamžitě a s radostí zapojily. Každý dostal nějakou sladkou odměnu za svou dovednost. A že jim to šlo náramě. Soutěže se střídaly s tancem, a jelikož byla celá restaurace i s terasou vyhrazena jen nám, malí kamarádi měli pro své hry a tancování plno místa.

Většina dětí přišla v převlečení za nějakou pohádkovou či filmovou postavu. Byli tam víly, kočky, Karkulka, Batman, princezny, beruška, čmelák a mnoho jiných krásných pohádkových bytostí. Ani dospělí se nenechali zahanbit a průvodkyní bálu byla Jarní víla v podání Pavly Barešové, které pomáhaly Bílá paní H. Korbová a v roli čarodějnice paní T. Legezová. Porota, jejímž jsem byl členem, měla velmi těžkou úlohu. Vybrat tři nejlepší dětské masky. Hodnotili jsme jak vzhled, nápaditost, ale i píl, kterou děti vynaložily při jejich vytváření. Nakonec jsme se rozhodli vybrat jako nejlepší masku kostkový cukr. Tu vytvořila a poctivě celé odpoledne nosila Sandra Šindelářová. Muselo to být i nepohodlné, neboť si nemohla ani

sednout. Ale nápad a invenci to mělo. Tři nejlepší za svou snahu dostali dort, který nám věnoval pan K. Bednár – firma DORTÍK z Dolního Podluží. A aby ani ostatní nepřišli zkrátka a nebylo jim to líto, dostal každý pořádný kus šlehačkového dortu jako sladkou cenu útechy.

Na závěr jsme s potěšením konstatovali, že se opět lidem sdruženým kolem Osadního výboru Dolní Podluží, jako jediným, kromě obecního úřadu, podařilo připravit nějaký zábavní program pro naše děti. Jelikož si většinou finanční prostředky na tyto akce zajišťujeme z vlastních kapes, nezbyvá mi než poděkovat rodinám mých přátel: Korbovi, Šindelářovi Pepa i Vašek, Barešovi, Červenkoví, Rozinajovi a Türbovi, Mirek Novotný, Mensovi. Ti všichni nelitují času a peněz ve snaze potěšit naše děti. Je ale také pravdou, že pokud oslovíme obecní úřad s žádostí o menší finanční částku či zapůjčení stolů a stanu, nejsme nikdy odmítnuti. Za to jim patří náš dík. Doufám, že jsem ve svém výčtu na nikoho nezapomněl, ale pokud to všichni přátelé myslí upřímně, jistě se na mě nezlíbí.

V závěru bych rád pozval děti z Dolního Podluží na pálení čarodějnic, které jsme naplánovali na sobotu 28. dubna a bude se konat tradičně na hřišti „U Barešů“. Opět se na všechny děti těšíme a jsou vítány masky jak malých, tak i dospělých. Přijďte s námi přivítat jaro. Čeká vás zábava, soutěže a opékání buřtů u táboráku.

Pavel Mensa, Osadní výbor D. Podluží

Kino v Dolním Podluží

DOLNÍ PODLUŽÍ – Dlouho jsem váhal, jestli se mám se svým názorem svěřit Permoníku, ale jsem přesvědčen, že je správné vyjádřit se k rozhodnutí, které je z mého pohledu nesprávné. Jistě to vyvolá rozporuplné reakce, ale i to je účel mého článku.

Jsem pravidelným účastníkem jednání ZO Dolní Podluží. Při jeho posledním zasedání se schvaloval rozpočet obce na rok 2012. Ten byl předložen jako schodkový a jeho chybějící část nahrazuje rezerva z let minulých. Bylo pro mě překvapením, když člen ZO pan Janošek rozpočet nepodpořil s argumentem, že požaduje vyrovnaný rozpočet. To by samo o sobě nebylo nic divného, vyrovnaný rozpočet je snem i ostatních obcí a měst. Podivné je to, že člen zastupitelstva a bývalý starosta již nenavrhně opatření, jak docílit rozpočtu vyrovnaného.

Teď se dostávám k samotnému tématu svého článku. Jedním z bodů rozpočtu je i dotace kinu v Dolním Podluží. Jemu je věnována již několik let dost velká finanční částka. I tentokrát je to 380 tis. Kč. Není jistě tajemstvím, že provozovatelem kina je fyzická osoba pan Ing. K. Vojta., nyní člen ZO Dolní Podluží, a obec si služby promítání kupuje.

K osobě pana Vojty musím vyjádřit uznání a obdiv, jaké úsilí věnuje provozování kina. Je to jakýsi „Pan Ponrepo“ v tom nejlepší slova smyslu,

vždyť kinu se věnuje již několik desetiletí. To nelze zpochybnit a není to ani mým úmyslem. Jiná otázka je, jak dál provozovat již tak ztrátové kino při stále napjatější ekonomické situaci, kdy výběr daní klesá a jejich přerozdělení obcím je nevyhovující. Naše obec nemá jiný zdroj příjmu kromě daní.

V současné době je návštěvnost kina již několik let mizivá a nabízí se otázka, kolik z těch mála návštěvníků je občanů z Dolního Podluží a kolika vlastně lidem z okolí, kteří jsou ostatními návštěvníky, finančně z rozpočtu obce přispíváme. Je tu ale i další a velmi vážnější problém. Aby se kino dále mohlo realizovat, potřebovalo by rekonstrukci a změnu nejen technologie. Jistě jste se s tím setkali i v různých médiích, kdy se hovoří o digitalizaci kin v rámci ČR. Tato změna čeká všechny biografy, pokud chtějí dále promítat. Jedná se o velmi finančně nákladnou záležitost, při které hovoříme o částce nad 2 mil. Kč! A proč to zmiňuji?

Na posledním jednání ZO byla projednávána žádost pana Ing. K. Vojty o finanční zajištění na digitalizaci kina. Provozovatel seznámil ZO s dotací, na kterou podal žádost a slíbil sehnat chybějící částku 1 300 000 Kč. Ze strany ZO mu byla schválena suma ve výši 500 000 Kč., pokud zbylou částku prokazatelně zajistí. Přesto, že ze závěrů jednání finančního

výboru při ZO Dolní Podluží vyplynulo nedoporučit schválení digitalizace kina, tímto krokem ji vlastně zastupitelstvo byt nejednomyslně, schválilo. V tomto případě dle mého názoru bez analýzy hospodaření současného stavu a ekonomické analýzy stavu budoucího. Nejsme jediná obec či město, které stojí před rozhodnutím, co dál se ztrátovým biografem. Vždyť ve Varnsdorfu je odpovídající a velmi dobře vybavené kino, které dokáže divákovi nabídnout své zázemi jak před samotným programem, tak i po jeho skončení. A ruku na srdce, kolik z nás je jeho návštěvníkem a kolik z nás bylo naposledy v našem kině.

Musím se přiznat, že jsem byl kritikem fungování kina i v letech minulých, kdy jsem byl členem ZO a místostarostou v Dolním Podluží. Na mé kritické připomínky k jeho provozu a následnému pronájmu mi bylo argumentováno, že se jedná o jedinou kulturu v obci, tudíž je v zájmu si jí udržet.

Nezlobte se, ale v současné situaci, kdy nám technický pokrok umožňuje shlédnout pořady a filmy krátce po jejich uvedení do kin v pohodlí domova, zdarma a v odpovídající kvalitě, nejsem přesvědčen, že kino v jeho současné podobě představuje kulturu v obci. Nenabízí nám nic jiného, kromě promítání filmů. Nejsou zde pořádané výstavy, není zde Klub filmové-

ho diváka, nenabízí např. témata jako filmy pro pamětníky, filmy tohoto či jiného umělce apod.

Nejsem odborníkem na kinematografii a ani nemusím být. Je mi jasné, že v současné době biografy formátu a návštěvnosti toho našeho nemají šanci v budoucnu přežít, pokud budou koncipována jako jednoúčelová. Přebudování našeho kina na multifunkční zařízení není v silách obce po finanční stránce a ani ekonomická stránka provozu takového zařízení v podmínkách Dolního Podluží není reálná. To, že by se na jeho rekonstrukci podílely i okolní obce, se dnes jeví jen jako přání, neboť zájem projevoval pouze Jiřetín pod Jedlovou.

Tak si položíme otázku. Je ekonomické dál finančně podporovat soukromý subjekt z obecního rozpočtu, či se jeví jako další možnost prodej kina tomuto či jinému subjektu (za podmínky provozu kina podobu x let). Není účelnější věnovat úsilí a finance jiným projektům v obci? Vždyť tělocvična naší spádové školy, kterou navštěvuje kolem 200 dětí je absolutně nevyhovující. O tom jste si mohli přečíst i z příspěvku pana J. Zosera v předminulém čísle.

Věřím, že vás tento článek oslovil natolik, že se zamyslete nad mými řádky, ať už s nimi souhlasíte, či nikoliv.

Pavel Mensa

Půjčky z fondu rozvoje bydlení

JIŘETÍN p/J – Zastupitelstvo Obce Jiřetín pod Jedlovou ve smyslu Opatření č. 1/2010 vyhláší výběrové řízení k poskytnutí půjčky z „fondu rozvoje bydlení“ pro rok 2012.

Půjčka je určena majitelům soukromých domů na území obce Jiřetín pod Jedlovou ke zlepšení úrovně bydlení. Zapůjčená částka může dosáhnout maximálně 50 % hodnoty celkových nákladů na stavební práce nebo pořízení nemovitosti. Jednotlivé tituly půjček lze kumulovat. Maximální výše úvěru pro jednoho žadatele činí 100 000 Kč (tj. vlastníka, spoluvlastníka, vždy na jeden bytový nebo rodinný dům nebo na jeden byt).

Z Fondu se poskytují tyto druhy půjček:

p.č.	Název, účel půjčky	Splatnost	Úrok	Horní hranice
01	Obnova střechy (krytina, dřevěná a plechová konstrukce)	4 roky	4%	100 000,-/dům
02	Oprava fasády včetně klempířských prvků	4 roky	4%	100 000,-/dům
03	Výměna oken	3 roky	4%	80 000,-/byt
04	Zateplení obvodového pláště (minimálně 50 % plochy obvodových zdí)	3 roky	4%	80 000,-/dům
05	Střešní nástavba, půdní vestavba bytů nebo vestavba bytů do nebytových prostor	4 roky	4%	100 000,-/byt
06	Instalace tepelného čerpadla, zřízení plynového nebo elektrického nebo jinak ekologického (štěpky, peleta) vytápění ve stávajícím domě nebo při nové výstavbě k trvalému bydlení	3 roky	4%	60 000,-/dům
07	Instalace nového oplocení pozemku patřícímu k objektu využívanému k trvalému bydlení	2 roky	4%	20 000,-/dům
08	Nákup obecního domu	4 roky	4%	100 000,-/dům

Žádost o úvěr musí vždy obsahovat následující údaje:

- jméno žadatele
- adresu bydliště
- přesné označení budovy nebo stavby – adresa, č. popisné, č. parcely – doklad o vlastnictví domu či stavby – vyjádření památkářů u objektů, které se nachází v památkové zóně – stavební povolení nebo jiný doklad

- povolení stavebních úprav vydaný Stavebním úřadem ve Varnsdorfu, pokud to vyžaduje stavební zákon
- předběžnou dohodu s dodavatelem akce s určením předběžné ceny, v případě provedení svépomocí odhad nákladů
- přesný popis účelu, na který je půjčka požadována, a požadovaná částka
- doklad o pojištění nemovitosti
- doklad o schopnosti žadatele splá-

cet poskytnutou půjčku (potvrzení o příjmech)

- stanovení záruky za poskytovanou půjčku (ručitel, zástavní smlouva, dohoda o uznání dluhu)

Formuláře žádosti o půjčku obdržíte na OÚ Jiřetín pod Jedlovou. Žádosti se přijímají pouze na formulářích obecního úřadu. **Termín podání žádosti je pouze do 30. 6. 2012.**

MATEŘSKÁ ŠKOLA KLÍČEK HORNÍ PODLUŽÍ

Únor

Do školky za dětmi přijela Mgr. Jana Modrá s moc hezkým povídáním o zvířátkách v přírodě. Děti se do programu aktivně zapojily a pomáhaly liščímu mláděti najít stopy maminky lišky.

Rodiče vyráběli veselé dekorace pro malé klauny na karneval. Klauni se na bále nenudili, protože měli plné ruce práce. Malovali na žárovky, chodili s deštníkem po laně, přecházeli přes řeku po kamenech, hokejkou a míčkem museli projít slalomem. Vel-

kou odměnou byla pro všechny klaunská tombola. Na závěr si klauni zatančili a nejvíce jsme se všichni pobavili u tanečku s názvem LABADA.

Březen

Paní Čemusová přijela dětem zazpívat a společně s dětmi sově Rozárce připomněla znaky ročních období. Děti zpívaly, tančily a dokonce si zahrály na jeden opravdu netradiční hudební nástroj – mikrotenové sáčky.

Nejvíce jsme se všichni těšili na první jarní den, kdy jsme se vydali vzbudit Jarníčka, uspat Zimníčka a ošklivou babu Moranu jsme pustili po vodě. Jaro jsme přivítali veselou písničkou a do školky spolu s Jarníčkem jsme si přinesli větvičku plnou barevných mašliček.

Blíží se Velikonoce, a tak rodiče dostali za úkol vyrobit jakýkoliv symbol Velikonoc. Určitě se máme nač těšit.

**Pavla Petružálková
Soňa Chládková**

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

VZPOMÍNÁME

*25 let tomu co odešel jsi v dál,
a se smutkem v srdci
jsi nás tu zanechal!*

Stále vzpomínají na manžela, tatínka a dědečka **Miloslava PAŠTIKU**, který náhle zemřel dne 29. 3. 1987.

INFORMACE

POHOTOVOST zubního lékaře

■ 7.–9. 4. 2012

MUDr. Vojtěch Vladimír
Děčín I, U Plovárny 1190/14
tel. č.: 412 502 216

■ 14.–15. 4. 2012

MUDr. Lisachenko Vladyslav
Děčín IV, J. Š. Baara 26
tel. č.: 412 507 588

■ 21.–22. 4. 2012

MUDr. Milič Lukáš
Děčín I, Fügnerova 600/12
tel. č.: 412 511 482

■ 28.–29. 4. 2012

MUDr. Bolfíková Renata
Děčín VI-Letná, Varšavská 1863/7
tel. č.: 737 501 440

Ordinační hodiny: 8.00–11.00 hod.
Doporučujeme správnost uvedených informací před návštěvou lékaře vždy telefonicky ověřit.

Úspěch našich mladých stolních tenistů

JIRETÍN p/J – V uplynulém zimním období jsme se pravidelně každý pátek v odpoledních hodinách scházeli v prostorách bývalé jiretínské školy, abychom si zahráli s místní mládeží stolní tenis. Zájem o tento kroužek byl velký, proto jsme vytvořili skupinu mladších a starších žáků. Tréninky navštěvovala mládež zejména z Jiretína, ale často k nám zavítaly i děti z Horní nebo Dolního Podluží.

Stolní tenis je atraktivní hrou, při které se rozvíjí zejména postřeh, rychlost, přesnost a v neposlední řadě i myšlení. S mladšími žáky jsme se věnovali především osvojení základních individuálních dovedností, ke kterým patří správné držení páčky a pochopení pravidel a systému hry. Starší žáci pod naším vedením zdokonalovali své

hráčské umění ve dvouhře či čtyřhře. V úterý 27. 3. 2012 se čtyři naši nejlepší hráči (Dominik Bužík, Marián Bužík, Filip Bužík a Tomáš Nováček) zúčastnili turnaje, který se konal pod záštitou Domu dětí a mládeže v Rumburku. Celkem se do turnaje přihlásilo dvanáct soutěžících, a tak se hrálo postupovým systémem. T. Nováček ani D. Bužík bohužel nepostoupili ze základního kola, což bylo nejen pro ně velkým zklamáním. Napínavé souboje však hráči svedli o nejvyšší příčky. F. Bužík obsadil po vypjatém a emotivním souboji třetí místo. M. Bužík potvrdil roli jedničky našeho týmu a ve finále zdolal místního borce Vojtu Trmala na sety 3:2. Turnaj byl velmi dobře zorganizován a chlapci si odvezli pěkné ceny, za což je třeba poděkovat

Zleva Vojta Trmal, Marián Bužík a Filip Bužík

zaměstnancům DDM v Rumburku. Celá akce byla pro děti velkou motivací do dalších bojů, z nichž nejbližší se odehraje pravděpodobně v dubnu

pod záštitou Biskupského gymnázia ve Varnsdorfu.

Text a foto **Mgr. Pavel Zoser**

MATEŘSKÁ ŠKOLA PODLUŽÁNEK DOLNÍ PODLUŽÍ

PROJEKT SPOLEČNÁ BUDOUCNOST 3

Opět jsme zažádali Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže o příspěvek z programu „Odmalička“. Vypracovali jsme projekt s názvem „Společná budoucnost 3“, který byl zaregistrován a následně schválen. Pro spolupráci s naší partnerskou mateřskou školou v Neugersdorfu nám byl poskytnut finanční příspěvek ve výši 20 000 Kč. Každý měsíc se sejdeme ke společnému hraní, kdy budou děti zapojeny do běžného dne v partnerské mateřské škole a budou komunikovat cizím jazykem. Každý měsíc také připravíme střídavě v obou školách společnou akci (březen – Vítání jara, duben – Cesta za zajíčkem, květen – Květinové slavnosti, červen – Dětský den).

Akce projektu „Společná budoucnost 3“ – Hrací den Neugersdorf

S dětmi jsme se vydali za svými kamarády do Neugersdorfu, kde jsme si společně pohráli ve třídách, zapojili se do vzdělávacího programu, vyráběli, zpívali dvojjazyčně a hráli si na zahradě. Na závěr bylo připraveno malé občerstvení.

Zápis

V souladu s § 34 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném, a jiném vzdělávání (školský zákon) ředitelka mateřské školy stanovuje termín pro podání žádosti

Ve čtvrtek 26. 4. 2012 od 14.00 do 15.30 hod. mohou rodiče podat žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání do Mateřské školy v Dolním Podluží.

Upozorňujeme rodiče, kteří mají zájem o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, na dodržení termínu zápisu, který je závazný pro šk. rok 2012/2013. Pozdějším žádostem o přijetí dítěte do MŠ by z kapacitních důvodů nemuselo být vyhověno. Další informace budou předány přímo při zápisu.

Dle zákona č. 472/2011 Sb. budou výsledky zápisu zveřejněny pod registračním číslem každého dítěte na přístupném místě v MŠ, na internetových stránkách a obecním úřadě.

Za MŠ Miloslava Böhmová,
statutární zástupce

Hudební divadlo „Ptačí sněm“

Paní Čemusová si pro děti připravila hudební představení, seznámila je s jednotlivými druhy členů ptačí říše, společně si zazpívali, zahráli si na jednoduché rytmické nástroje a zábavnou formou si osvojili základní hudební pojmy (notová osnova, houslový klíč, noty, dirigent...). Představení se dětem moc líbilo.

3D kino „LORAX“

Pan Miloslav Kucer nás opět pozval do Domu Kultury v Rumburku na 3D Kino, tentokrát byl na programu krásný animovaný film „Lorax“. Pohádka byla zaměřena na ochranu přírody a ovzduší – využijeme ji při environmentální výchově. Děti si uvědomily, že přírodu lze zničit a vyhubit špatným zacházením, proto je nutno přírodu chránit!

Jaro v MŠ Podlužánek

Jarního počasí jsme využili k vymalování celé mateřské školy a zbouršení a nalakování parketu, a protože co nejvíce času trávíme na zahradě, velikou radost dětem udělala nová trampolína. Děkujeme panu Galbavému za nádherně barevnou mateřskou školu.

Text a foto **Monika Zoserová**
<http://podluzanek.ic.cz>

Z HISTORIE

Historický vývoj Podlužska

Za spolek DOMOVINA připravuje **O. Liška – 9. pokračování**

Obávané byly také nájezdy na Budyšín. Nejméně odvahy měli husité napadnout dobře ozbrojené město Zhořelec. Jen jednou se o dobytí města pokusili, ale byli s velikými ztrátami odraženi. Avšak předměstí těchto tří největších měst často lehla popelem.

Roku 1425 se však poměry radikálně změnily. Celý rod Wartenberků se spojil s Husity a také Jan na Tolštejně nebyl z posledních. Z blahovůlného a vždy před nepřítelem varujícího přítele celé Lužice, zvláště pak měst ve svazu šestiměstí, se stal rázem úhlavní nepřítel, který horlivě bojoval pro novou věc ze svého hradu Tolštejna.

Brzy po velikonočních svátcích r. 1425 vytáhl Jan z Wartenberka z Tolštejna s četou svých nejlepších bojovníků na Varnsdorf, Oderwitz, Nauendorf a Tauchritz až po Deutsch Ossig – Německý Osek. Celé okolí vyplenil, odehnal koně a jateční dobytek. Jeden jeho oddíl postupoval dál, až k městu Zhořelec, kde se usadil na svahu s vinicí a odtud pozorovali město. Po sobě mimo jiného zanechali zcela zničený kamenný sloup, na kterém bylo vyobrazeno utrpení Kristovo – Boží muka. Od Německého Oseku táhl Jan z Wartenberka dále do okolí kláštera v Mariánském údolí – Marienthal.

Čtenář mi jistě promine, že přeruším své vyprávění a řeknu pár slov o překrásném, na historii bohatém klášteře – St. Marienthal. Nejstarší dochovaná listina o založení kláštera je datována dnem 14. září 1234. Klášter založila královna KUNHUTA, manželka českého krále VÁCLAVA I., a zasvětila jej cisterciáckému řádu. Ačkoliv byl klášter mnohokrát Husity a i jinými vojsky, obléhán, nikdy nebyl dobyt a vyrabován. Doporučuji proto všem tento klášter s celou rodinou a s přáteli navštívit. Určitě nebude nikdo litovat.

Zde se mu podařilo uloupit větší množství dobytka. Žitavský hejtman Nikol z Ponikova (Nikol von Ponikau) byl okamžitě o vpádu a rabování wartenberských informován. Shromáždil své nejlepší a nejvěrnější zbrojnoše a vyrazil, aby nepříteli kořist odebral a potrestal je. Ukryl se v okolí městečka Spitzkumersdorfu, aby mohl wartenberské vracející se přes Herwigsdorf a Oderwitz zaskočít. Jan z Wartenberka se však o tom včas dozvěděl. Nechal proto dobytek hnát přes Oderwitz do Rumburka a sám se svými lidmi se vydal na střetnutí se žitavskými. Útok připravil tak dokonale, že žitavští se dali vylákat z úkrytu. Wartenberští je pak napadli jak ze

předu, tak i z týlu, což způsobilo mezi žitavskými veliký zmatek. Přesto že se statečně bránili, byli krvavě poraženi. Hejtman Nikol z Ponikova a mnoho jemu věrných padlo do zajetí a byli odvedeni na Tolštejn.

Ztráta muže tak pro kraj a města Horní Lužice důležitého, jako byl Nikol z Ponikova, přiměla lužické svolat schůzi s českými pány na Šluknově. Toto jednání však nepřineslo kýženého výsledku. Teprve až při druhém setkání v příštím roce s hejtmány měst Budyšina a Zhořelce ve varnsdorfském zámku došlo k dohodě a hejtman Nikol z Ponikova dostal svobodu několik týdnů před svátky letnic (svatodušní svátky).

Při tažení husitů do Lužice okolo roku 1425 stál Jan z Wartenberku obyčejně na čele jízdních. Dne 15. června 1426, zatímco Němci uputně bojovali s husity u Ústí, přitáhl s velikým vojem od Libouchce Jan z Wartenberka spolu se svým otcem Zikmundem a bratrem Jindřichem, který sídlil na neudržovaném zámku u Kamenice. Napadli Němce z týlu, a tím vydatně přispěli k jejich úplné porážce.

Ještě téhož roku vzplanul znovu mezi Žitavou a Tolštejnem hrozný spor. Tehdy žil v Žitavě žid zvaný Smoyl, kterému Jan z Wartenberku dlužil značnou sumu peněz. O splacení se však rytíř vůbec nestaral, a tak se stalo, že když městem projížděl Wartenberkův povoz se sukmem, vymohl si žid zabavení veškerého zboží. Žid byl sice uspokojen, ale město si tím vůbec nepomohlo, naopak si přidělalo veliké starosti. Jan z Wartenberka rozezlen touto příhodou, oplácel to městu při každé příležitosti. Svoje zbrojnoše posílil i husitskými vojáky, spojil se ještě se svým bratrem Jindřichem a vtrhl do Horní Lužice, vyplenil kraj Eigenský, a zatím co Jindřich se vracel na Rumburk přes Oderwitz, vrhl se Jan z Wartenberka se 400 jízdními, dobře ozbrojenými muži na Žitavu, kde udeřil na předměstí a ves Olbersdorf. Odehnal všechnen dobytek, koně a ovce. Posádka žitavských se sice dobře na obranu připravila a vyzbrojila, ale Wartenberk nečekal na jejich výpad a vracel se přes Spittelholz zpět. Dobře vedení a kraje znalí žitavští však zaskočili wartenberské na lesní cestě u Spittelholz, porazili je a odebrali jim veškerou kořist.

Boj to byl krvavý a mnoho husitů zvucných jmen zde přišlo o život. Také 12 žitavských zde padlo.

pokračování přístě

SERIÁL

Podstávkové domy

~ 12 ~

Z německého originálu přeložil Miroslav Kabeláč

PODSTÁVKOVÉ DOMY VE VZHLEDU VESNICE A MĚSTA KDYSI A DNES

Vesnice v oblastech, kde je dnes nejrozšířenější zástavba z těchto domů, se stavěly převážně buď podle slovanického způsobu jako tzv. „okrouhlice“, nebo jako německé uliční vesnice. V horské části, tedy přibližně na jih od linie Budyšín – Lubij - Zhořelec a na sever od linie Nový Bor – Jablonné v Podještědí jsou uliční vesnice často roztažené. Byly založeny většinou jako lesní lánové vsi v době kolonizace. Také se můžeme setkat se smíšenými formami, rozptýlenými osadami, shloučenými vesnicemi nebo plánovanými exulantskými osadami jako např. Walddorf na jižním svahu Kottmaru.

Dojem z toho, jak celkově vypadala vesnice, v níž byly téměř jen tyto domy, v dnešní době nelze získat. I dům, jenž udržují ve skansenu v Lehdě ve Spreewaldu, se dá jen velmi špatně srovnat s domem dřívější vesnice, protože v takovém skansenu domy nepatří ke skutečné vesnici, nýbrž slouží v krajíně bez obyvatel jen jako prohlídkové objekty. V některých místech je sice ještě mnoho podstávkových domů, jen zřídka mezi nimi nestojí jiné objekty. Jsou také vesnice vystavěné na nivách. Některá místa, např. Dittelsdorf, Waltersdorf, Großschönau nebo Obercunnersdorf, mají ve svých částech ještě uzavřené řazení nebo nakupení podstávkových staveb. Tady můžeme nejspíše pocítit dojem z dřívější vesnice.

Zatímco u selských domů nebo obydlí některých chudších tkalců kontrastovaly přirozené barvy stárnoucího dřeva s bílým, nebo modrým vápenným nátěrem, byla většina tkalcovských domů barevnější. Faktori dávali v 19. století přednost zčásti barvám, jež měly naznačovat vzhled stavebního kamene. Slaměné a šindelové střechy doplňovaly tehdejší barevné spektrum. K tomu je třeba ještě připomenout, že před užitím brídic byla vidět – vyjma části obložení – až na už původně omítnutá místa všechna hrázdní. Později přibývají nám dnes důvěrné barvy taškových a brídicových střech, stěn obložených brídicí, vzorů a obrazů taktéž v brídicovém provedení a nakonec nátěrů z olejových barev. S barvami bychom se tehdy setkali od jara do podzimu, ba i ten nejchudší domkář měl několik květin v předzahrádce, při nejmenším na okenním parapetu.

K vesnici vedle podstávkových domů náleží také kostel, často s farou, zdi obehnaným hřbitovem, půvabným stromovím, nebo se zvláštním vchodem. Dalšími styčnými body jsou vesnický rybník nebo potok, eventuálně se zábradlím, řeka, mlýnský náhon, ojedinělé stromy v místě nebo u domu, výběžek lesa nebo svažité kopec, živé ploty, pumpy, studny, často se stříškami, přívody vody, eventuálně i podzemní sklepy, křižovatky cest, příkré přístupy do domů stojících na svahu nebo klenutý most s jeho často půvabným zábradlím ve směru hlavní cesty nebo soukromý můstek s přístupem na pozemek, větrné nebo vodní mlýny a společné pece. Ojedinělé stromy u domu, se kterými se můžeme i ještě dnes často setkat, plnily většinou funkce bleskosvodů. Stávalo se, že byly i úředně zapsány. V části osady Lindenberg u Oppachu připomíná např. tyto doby jméno vesničky /Lipový vrch – pozn. překl./ „Ochranná opatření proti požáru zapřičinila, že podstávkové domy ... ve volných rozptýlených osadách, nebo řadách ... převážně ... byly stavěny v odstupu, jež ovlivňovaly obrazy míst vysokou zelení, ale také ... bez příliš vysokých vjezdů.

Již v roce 1840 dosahovaly řetězce daleko roztažených osad téměř 20 km délky. Tento závěr, ke kterému došel R. Ander /1/ a jenž se vztahuje k jižní části Horní Lužice, může být rozšířen i na oblast ležící na jih od Lužických hor. Místa, jejichž odlehle části jsou od sebe vzdáleny přes 5 km i více, nejsou vůbec vzácná.

„Zvláštní význam mělo i to, že od konce 18. století v důsledku stoupajícího nárůstu obyvatelstva se staly aktuálními speciální otázky obytného prostoru v tomto regionu. Protože už nemohla být patrně rozšiřována místní zástavba, byli lidé často nuceni domy o patro zvyšovat. To činili také i domkáři. Aby si zvýšili své příjmy, přijímali většinou do podnájmu nádeníky. V zemědělských oblastech dochází ke zlepšení životní situace výměnkářů, ... Výměnky se umísťovaly ve vystavěných komorách horního patra, v samostatných bytech, v přístavbách nebo dokonce v domácích výlučně připravených pro výměnkáře.“ /17/ Ty posledně jmenované byly většinou postaveny také jako podstávkové.

O podstávkových domech v obrazu města poznamenává R. Ander: „Ačkoli existují jen ještě zbytky, musíme přihlídnout k tomu, že v Schirgiswalde, Neusalza a Bernstadtu před r. 1700 stály převážně podstávkové domy, jež někdy tvořily souvislou řadu s podloubím a roubenými světnicemi.

pokračování přístě

KINO LUŽ DOLNÍ PODLUŽÍ

V DUBNU SE NEHRAJE

Čechie Horní Podluží

JARO – ŽÁCI vždy v sobotu

14. 4. 10 h Čechie – Březiny
 21. 4. 14.30 V. Šenov – Čechie (13.00)
 28. 4. 10 h Čechie – Union Dč
 6. 5. 10 h Čechie – Roma Dč
 12. 5. 10 h Markvartice – Čechie (8.30)
 19. 5. 10 h Čechie – Lipová
 27. 5. 10 h Kr. Lípa – Čechie (8.45)
 2. 6. 10 h Čechie – Jílové
 9. 6. 10 h Č. Kamenice – Čechie (8.45)
 16. 6. 10 h Čechie – Chříbská

INZERCE

KOUPIM

- jakékoli staré mince a bankovky
- poštovní známky
- staré pohledy a dopisnice
- šperky – brože
- medaile, vyznamenání, odznaky
- staré panenky, váhy, svícny, obrazy, lampy, lustry, reklamní věci
- vojenské věci – řády, výstroj, bodáky, šavle, atd.
- sklo a porcelán – hutní vázy, mísy, ryby, kytky, zvířata, sošky, konvice
- vzduchovky + náhradní díly

tel: 602 867 083

Firma MENSA

VÁŠ TRADIČNÍ
DODAVATEL SLUŽEBčlen sdružení pracovníků DDD
a evropské konfederace CEPA

- Deratizace, dezinfekce, dezinfekce
- Veškeré úklidové práce
- Čištění textilních vertikálních žaluzií
- Strojní mytí a leštění lina a dlažby
- Čištění koberců
- Prodej čistících textilií
- Vedení evidence odpadů v prog. EVI 8

Pavel Mensa, Dolní Podluží 175
 Tel/Fax: 412 372 067, 605 148 470
 www.mensa.uklid.regin.cz
 e-mail: mensa.uklid@tiscali.cz

Proč nemocí stále přibývá?

(dokončení z předšlého čísla)

Potom se všichni diví, že jsou děti hyperaktivní, nesoustředěné, nervózní nebo naopak unavené a rodiče s nimi běhají po doktorech s alergiemi.

Nezpůsobí to nic hrozného, když dítě jednou za čas sní nějaký pamlsk. Ale děti to dostávají denně a většinou nezůstanou u jednoho pamlsku. Rekla bych dokonce, že se to stalo pro děti drogu. Pozorovala jsem to na dětském táboře, kde nic takového nedostávaly. Třetí den již loudily a škemraly, jako kdyby na tom závisel jejich život.

A výrobci těchto dobrot si mnou ruce. Protože to je jejich záměr.

Děti potřebují cukr, ale v přijatelném množství a přírodní, který organismus zpracuje. Ten se nachází např. v ovoci nebo v medu.

Pokud se nyní ptáte: „Co tedy máme jíst?“ Má rada zní – vrátit se do časů našich babiček a dědečků a jíst především domácí stravu.

Dříve téměř u každého domu byla zahrádka se záhonky, v králíkárnách dupali králíci, v ohradách se pásly slepice či ovce a ve chlívků chrochtalo prase. Dnes se mnohé tyto zahrady proměnily v parky s anglickým trávníkem. A lidé tvrdí, že se jim to již finančně nevyplatí a raději si to koupí nebo že je s tím velká práce a nebo že na to nemají čas a raději si sednou k televizi nebo se jedou projet na kole. Možná, že se to nevyplatí finančně, ale co se zdraví týče, tak to rozhodně ano!

Ale ani v obchodech nejsou všechny potraviny škodlivé. Kupříkladu potraviny s označením BIO – nejsou ošetřo-

vány chemicky, nepřidávají se do nich chemické emulgátory a jsou pod stálou kontrolou. Avšak jsou dražší, než ostatní potraviny, jelikož jsou poctivé.

Také je na některých potravinách uvedeno: „Bez konzervantů a umělých barviv,“ tak těchto potravin bych se také moc nebála.

Ještě jednou bych vás chtěla upozornit, abyste skutečně nebrali na lehkou váhu, co přijímáte do svého organismu. Vyplatí se vám to.

Pokud do stavby domu budete dávat špatné cihly, bude se brzy hroutit. Stále ho budete muset opravovat a stejně nevydrží dlouho a spadne. Takto je to i s potravinami a naším tělem. Pokud do těla budete dávat špatné potraviny, brzy se zhroutí.

Také pitný režim je velice důležitý, jelikož má člověk v těle 90 % vody, kterou je potřeba neustále obměňovat. Měli bychom vypít 2–3 litry vody denně – dle ročního období. Ale ne vody z petlahví. Lepší je natočit vodu z kohoutku a nechat chvíli odstát, aby vyprchal chlór. A nejlépejší je z nějakého čistého pramene či studny.

V USA vytvořili lázně, kde se pokoušeli vyléčit lidi s rakovinou pouze vhodnou stravou (syrovou zeleninou, ovocem, čerstvými džusy, bylinnými čaji a vodou), lehkým a dechovým cvičením (kvůli okysličení organismu) a dodržováním pitného režimu. Měli 85% úspěšnost uzdravení bez operace a chemoterapie. Snažili se o prosazení, ale byli umlčeni a lázně museli zavřít.

A takto podobně dopadlo mnoho dalších lidí, kteří přišli s nějakým přírodním lékem na rakovinu.

Pokud někdo z vás nebo vašeho okolí má rakovinu, nedoporučuji mu chemoterapii. Ta vás zbaví pouze imunitního systému a statisticky je dokázáno, že má pouze 5% účinek. Naopak mozi, kteří to nepodstoupili, žili déle. A pokud jste již prodělali chemoterapii, dělejte všechno pro to, abyste znovu imunitní systém získali. I kdyby to měla být dlouhodobá tvrdá dieta. Nejlépe budete muset dostat do těla vitamín C.

Také zkrze kosmetické přípravky člověk dostává do svého těla jedy. Pokud to není certifikovaná přírodní kosmetika, věřte, že je to samá ropa a chemicky vyrobené látky. Nic přirozeného pro naši pokožku. Těch přírodnin je tam pětina.

A ještě je jedna významná příčina, která přispívá k onemocnění a tou je naše psychika – to, co prožíváme. Pokud se totiž dostáváme do stresu, žijeme ve strachu či smutku, vznikají v těle reakce a procesy, při kterých nemůže organismus správně fungovat. Tvoří se stresové hormony apod.

Lidé si zvykli dívat se na vše především kriticky. Ví, že svět kolem nás není příliš ideální a je dobré o tom vědět, ale je zbytečné se nad tím trápit. Je lepší hledat východiska a posilovat to, co je pozitivní.

Málokdo se asi raduje z obyčejných věcí. Např. z toho, že mu teče doma teplá voda, že má v bytě teplo a nemrzne, že má auto, s kterým se může kamkoliv dopravit, že má zdravé děti nebo někoho blízkého, s kým si může předávat lásku. To lidé berou jako samozřejmost a přecházejí to bez povšimnutí. Ale běda, kdyby ta voda netekla nebo nefungovalo topení či se porouchalo auto. Toho si každý všimne hned. Nebo, když ti druzí nejednají podle našich představ. No, to je hned oheň na střeše. A když zrovna není co kritizovat a s čím být nespokojený, tak alespoň počasí. Buď je moc zima nebo horko a nebo moc prší.

Nestačí se tedy pouze správně stravovat a dodržovat pitný režim, ale je také potřeba naučit se pozitivně myslet a nedívat se jen na to, co je špatné, ale všimnout si také těch dobrých věcí, i když jsou to maličkosti. Uvidíte, že budete mít život hned veselejší.

A pokud máte nějakou nemoc, nezapte se tím. Přispíváte jen ke zhoršení. Začněte myslet na uzdravení, i když vám třeba lékaři tvrdí opak.

Mnozí si to neuvědomují, ale myšlenky mají velkou sílu – ovlivňují váš život a psychiku. A mám zkušenosti, že pozitivním myšlením se toho dá hodně ovlivnit.

To jsou tedy ty nejdůležitější poznatky, o které jsem se s vámi chtěla podělit a nenechávat si je pouze pro sebe. Nemusíte se všim souhlasit. Jak s tím naložíte, záleží pouze na vás.

Dana Maršalová

Pohádková galerie řemesel

Jiřetín pod Jedlovou, Děčínská ul. 120

■ pořádá od 1. 4. 2012 výstavu vyřezávaných dinosaurů, dřevěných plastik a loutek od Ing. arch. Vladimíra Cejnara, také ukázky prací řemeslníků z našeho okolí. Přijďte načerpat inspiraci, potěšit se, nebo si vytvořit vlastní dílka ve výtvarné dílničce (z korálků, ovčí vlny, keramické hlíny, ze dřeva a jiných přír. mat.)

■ Program na dubnové neděle od 13 h:

1. 4. Zahájení výstavy a zdobení vajíček
8. 4. Již tradiční pletení pomlázek
15. 4. Výroba vrbových píšťalek
22. 4. Plstění ovčí vlny
29. 4. Volná tvorba

Otevřeno: duben–květen So, Ne 13–15 h
 červen–červenec–srpen St, Čt, Pá 13–17 h • So, Ne 9.30–17 h

Školky, školy a skupinky je možné objednávat na tel. 606 470 014 i mimo

E-mail: kamilas.hp@seznam.cz • tel. 606 470 014